

TŁUMACZ PRZYSIĘGLY A CONSULENTE TECNICO D'UFFICIO.

ROLA TŁUMACZY W TRANSAKCJACH HANDLOWYCH MIĘDZY POLSKĄ A WŁOCHAMI

dr n. pr. Małgorzata Skawińska

M

TŁUMACZ
PRZYSIĘGŁY
A
CONSULENTE
TECNICO
D'UFFICIO

M

STATUS TŁUMACZA

PRZYSIĘGŁEGO

W POLSCE

Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego – określa warunki uzyskiwania i utraty uprawnień oraz zasady wykonywania zawodu.
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (z późn. zmianami) – ustala stawki za usługi tłumacza przysięgłego dla sądów, prokuratury, organów instytucji publicznych
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzania egzaminu na tłumacza przysięgłego

STATUS TŁUMACZA WE WŁOSZECH

We Włoszech zawód tłumacza przysięgłego nie jest objęty jednolitą regulacją prawną, co daje większą elastyczność, ale prowadzi do braku ustandaryzowanych procedur.

- **Rola CTU i periti**

Tłumacze sądowi działają jako *consulente tecnico d'ufficio* (CTU) lub *periti*, czyli biegli sądowi zarejestrowani w odpowiednich rejestrach.

- **Wymogi rejestracyjne**

Kandydaci muszą przedstawić dokumenty poświadczające wiedzę i kompetencje zawodowe oraz odpowiednie doświadczenie, aby zostać wpisanym do Rejestru CTU lub tzw. „Albo Periti” (rejestr jest dostępny online) <https://alboctuelenchi.giustizia.it/gestione-albi/ricercaIscritti/search>

- **Wpływ na jakość usług**

Brak jednolitych standardów skutkuje zróżnicowanym poziomem jakości tłumaczeń i zakresem usług, w zależności od lokalnych praktyk i wymogów poszczególnych sądów.

ROLA TŁUMACZA
W
TRANSGRANICZNYCH
TRANSAKCJACH
HANDLOWYCH

JĘZYK PRAWNY I PRAWNICZY

TYP JĘZYKA

DEFINICJA

Język prawny

Język tworzenia prawa (B. Wróblewki, 1948). Używany w aktach normatywnych, np. ustawach, rozporządzeniach

Język prawniczy

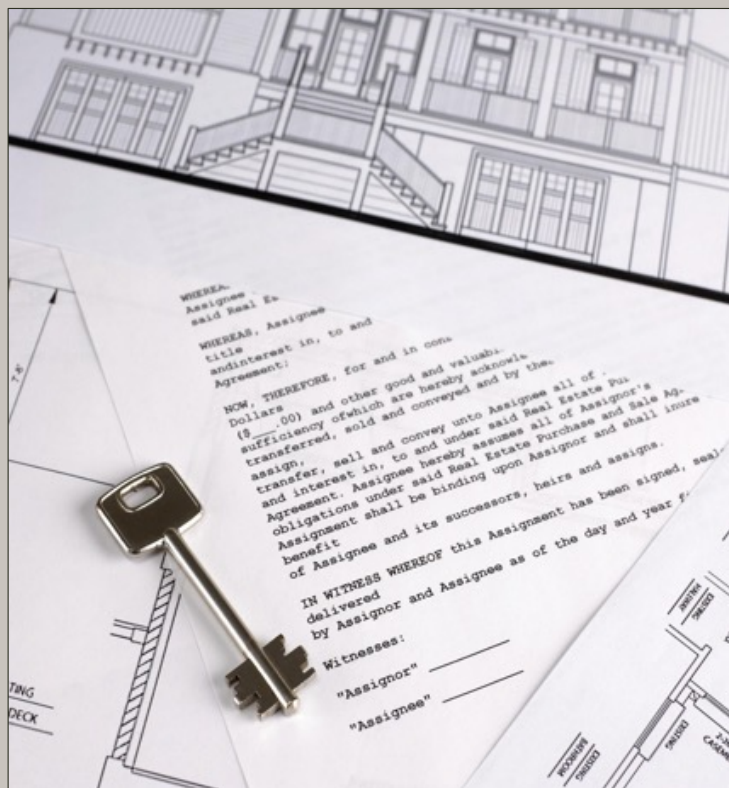
Język stosowania prawa (B. Wróblewki, 1948). Używany przez prawników w praktyce – w pismach procesowych, opiniach, ale i w doktrynie.

STUDIUM PRZYPADKU

I. CASA IN ITALIA

ROLA TŁUMACZA W TRANSAKCJACH NIERUCHOMOŚCI

1. Terminologia prawnicza

- Dbłość o precyzję słownictwa w systemach prawnych obu krajów (zaliczka/zadatek)

2. Mediacja kulturowa

- Adaptacja przekazu z uwzględnieniem zwyczajów, norm i oczekiwań kulturowych („proposta d’offerta”, „atto notarile/ scrittura privata”)

3. Facylitacja komunikacji

- Ułatwianie porozumienia między stronami – eliminowanie barier językowych i minimalizacja ryzyka nieporozumień

4. Bezpieczeństwo prawne

- Tłumacz pełni funkcję językowego eksperta, ale nie zastępuje prawnika w procesie transakcji.

WSPÓŁPRACA
TŁUMACZA
I
PRAWNIKA

M
9

SYNERGIA CZY TOLERANCJA?

Etap transakcji	Rola tłumacza	Rola prawnika
Umowa z agencją / pośrednikiem	Tłumaczenie oferty/ umowy i warunków współpracy, dokumentów, korespondencji (język potoczny, prawniczy).	Weryfikacja warunków umowy, ochrona interesów klienta.
Umowa przedwstępna	Tłumaczenie klauzul (zadatek, warunki odstąpienia, zabezpieczenia), adaptacja terminologii prawniczej.	Przygotowanie / negocjowanie warunków, analiza ryzyk, ochrona interesów klienta.
Akt notarialny / umowa przyrzeczona („Atto notarile / scrittura privata”)	Tłumaczenie ustne/ obecność tłumacza przy akcie, tłumaczenie pełnomocnictwa przy zawieraniu umowy przez pełnomocnika.	Weryfikacja treści aktu, zapewnienie zgodności z prawem i ustaleniami stron, nadzór nad finalizacją transakcji.

WSPÓLNY CEL?

**BEZPIECZEŃSTWO
TRANSAKCJI**

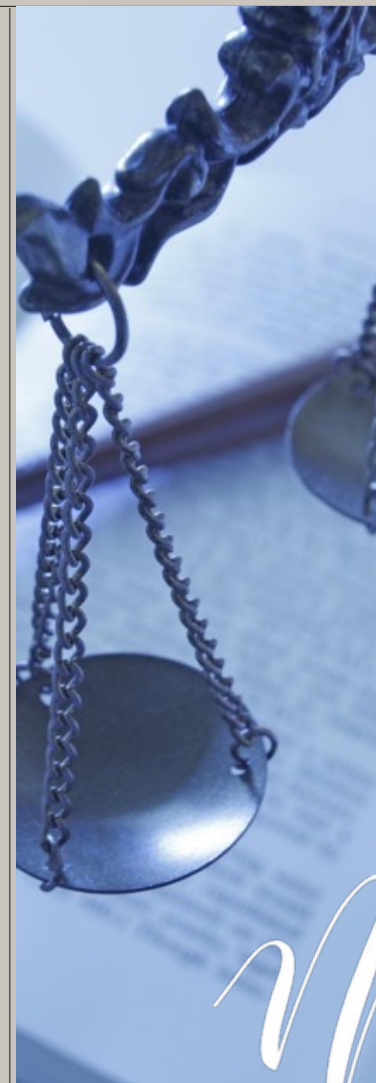

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA

Art. 471. KC [Odpowiedzialność ex contractu]

"Dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi."*

**Szkoda ⇒ Damnum emergens + Lucrum cessans*

M

WNIOSKI

O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ?

- Synergia, nie rywalizacja – współpraca tłumacza z prawnikiem to fundament bezpieczeństwa transakcji.
- Zakresy działania tłumacza przysięgłego (w Polsce) i tłumaczy we Włoszech (CTU, biegli sądowi, eksperci językowi spoza listy) mogą się zazębiać – tłumacz przysięgły w Polsce działa głównie w kraju, ale w ramach swobody świadczenia usług może działać we Włoszech, o ile lokalne przepisy nie stawiają dodatkowych wymogów.
- Zakres odpowiedzialności – błąd tłumacza (np. „zaliczka” vs „zadatek”, „wypowiedzenie/ rozwiązanie / odstąpienie”, „rękojmia/gwarancja”) może pociągać realne konsekwencje finansowe – kara umowna, szkoda rzeczywista + utracone korzyści.
- Tłumaczenia prawnicze to obszar wymagający specjalistycznej wiedzy – właściwe zrozumienie i przekład terminologii prawnej możliwe jest jedynie przy znajomości języka prawniczego.

POSTANOWIENIE SĄDU NAJWYŻSZEGO Z DNIA 23 CZERWCA 1976 R. IV CZ 56/76

„Właściwe ujęcie słowne wszelkiej dokumentacji stosowanej w obrocie prawnym posiada istotne i doniosłe znaczenie w zakresie łączyących się z nią skutków. Redagowanie takiej dokumentacji wymaga ścisłych określeń i nie zezwala na używanie sformułowań wieloznacznych, powszechnie w języku potocznym używanych, ale mających różne znaczenie.

Szczególne wymagania pod tym względem dotyczą pism sądowych co do ich treści, charakteru i znaczenia dla potrzeb toczącego się postępowania. Wprowadzie właściwa redakcja tych pism należy do organu, który je sporządza i wysyła, to jednak i na tłumaczu, przekładającym je na inny język, ciąży obowiązek właściwego doboru słów czy też całych składni językowych dla oddania nie tylko dosłownej treści tłumaczonego tekstu, ale i zamierzonego celu, dla którego dokument został sporządzony.

Zwiększony wkład pracy tłumacza i utrudnienia występujące przy tłumaczeniu pisma uzasadniają zaliczenie ich od tekstów specjalistycznych (...), za które przysługuje wynagrodzenie zwiększone o 50%.”

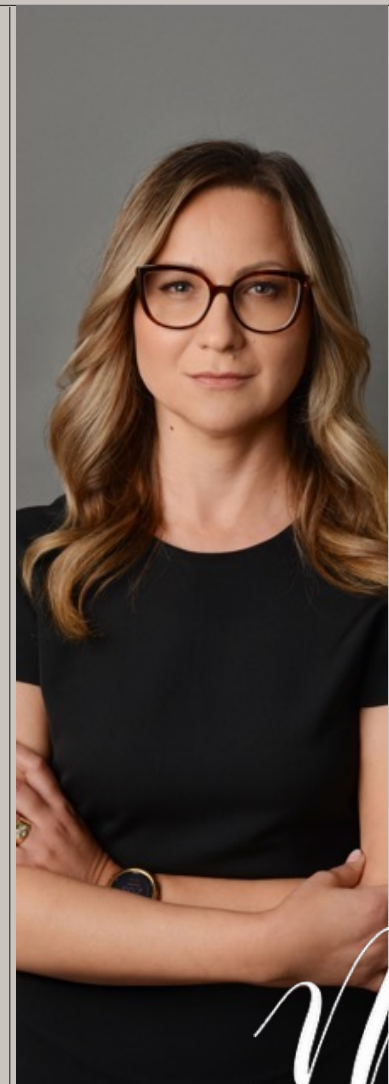
M

Dziękuję!

*Zapraszam do
rozmowy!*

Małgorzata Skawińska

MS